

הרב שמואל חיים פפנהיים

בצאת השנה

גם באופן אישי עברתי השנה טלטלה גדולה מאוד, גם בהבנה על הציבוריות הארץ־ישראלית, ועל כל הכלל והפרט, משהו עמוק מאוד קורה בשטח, משהו מצמרר, מרהים ומטלטל, מרגש עד ללא גבול ישנו כאווירה הכללית והפרטית, אליה נחשפתי השנה ולומר אותה. רכשתי המון כלים מקצועיים, המון תובנות ומידות איך להתמודד בתחומים שונים, אך גם עברתי אתגר נסיוני מטלטל ומשמעותי. סבלתי השנה מהרבה אי־הבנה, טרור ולחצים, ודווקא על דברים שעשיתי וממשיך לעשות מתוך טוהר ההשקפה והאמונה בצדקת הדרך, עליהם גם קיבלתי את האישור המלא והתמיכה האבסולוטית ממוריי ורבותיי, אבל הם לא הניעו את אותם מושחתים רשעים ונבזים להתנכל, לפגוע, להשחית ולהריע, ובדרךם שלהם, דרך של להערים, לשקר, לזייף, להפעיל שרירים מלאכותיים של דאגה, סלידה, ופטרונות שואו על מסורת הדרוה כביכול, הצליחו ברכי רמיה נבזים ומושחתים לעבוד על מכובדים, תוך שימוש באיומים, אילוצים ואינטריגות נבזיים, שבסופו של דבר הפילו אותם למלכודת.

בעמדנו בסוף השנה הסוערת, נרמה לנו שכימינו נסתם כל חוץ, ואין אות ואין מופת גלוי, ואין אתנו יודע עד מה. וההסתר פנים גדול מאד, ומתקיים בנו רבני הכתוב "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא".

מצד שני עינינו רואות לראבוננו דרך רשעים צלחה, ובכל מקום אנו רואים שדווקא הרשעים השגו חיל, ודרכס צלחה להשפיל ולהכניע את החרדים לדבר ה', ה' ירחם.

אין מקום להרמת ידיים ולייאוש, אנחנו יודעים שהצדק איתנו, וזוהי דרך ישראל סבא, אליה הגענו מתוך מחשבה טהורה. ולכן המסקנה שלנו חייבת להיות תמיד בדרך שאסור לנו להירתע משום דבר, ולשאוף תמיד מתוך קבלה נכונה שבלב להשיג מטרה נעלה זו. המסקנה לאור כל זה צריכה להיות ברורה: דווקא מאתנו – מדורנו זה – יורש הקב"ה אמונה חזקה גם מתוך הסתר פנים חמור כזה, ובזאת ניכחון לפניו ית"ש אם אמנם נגמלנו ונתבגרנו ונתגדלנו עד כדי שגדול כוח האמונה והבטחון שאנו מאמינים ובוטחים בו גם בהימצאנו כה ערומים, יתמי דיתמי, בלי התגלות כל שהוא. ובכל זאת לא נזנח דרכנו הסלולה המקובלת לנו מדור דור, ולא נוזז מלשמור לעשות ולקיים את כל דברי התורה, עם כל הנסיון הקשה והחמור שקשור בזה.

אנו צועדים לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה בשמחה, ואנו אומרים תכלה שנה וקללותיה תחל שנה וברכותיה לנו ולכל ישראל, ולזכות לגאולה שלמה ואמיתית בב"א.

שמענו על אידישקייט של "המתכבד בקלון חבירו", לא ראינו השקפה של "שמחה לאיד", של שנאה, רשעות, אכזריות, מידות מושחתות, תאוות ניצחון, הנהגה ושררה!!!

אם נעשה חשבון־נפש ציבורית על "הפרשיות הציבוריות" שעברנו כמשך השנה, בהן היו מעורבים הסיקריקים והקיצונים שבמחנה יראי ה', נראה את הקו המאחר החוצה את כל הפרשיות הללו, שיש כאן כוונה אחת ויחידה: אני אשלוט! אני קובע מה מותר ומה אסור, אני קובע מה רצון ה' ומה לא, אני יחליט ויקבע את הצביון ואת הדרך, אין דין ואין דיין – אני!

גפרט את הפרשיות: פרשת הקברים ביפו והסרת החרם מאלקטרה, הקדש בתי וורשא, טומאת כהנים במירון, המאבק נגד ההפקעה של ההקדשים במירון וניסיון המדינה להשתלט עליה והחששות לאן זה יוביל, חנות אור החיים במאה שערים, חנות ספייס בככר־השבת, התנכלות לחברת מגע"ד ותעסקת נשים בבית־שמש, חידוש פעולות האגודה למניעת חילול הקברים נגד האגודה הוותיקה והנכבדה של "אתרא קדישא", ארגון 'מפתח' בית־שמש, בי"ס 'אורות נריה' בית שמש, שערוריות הגיוורים והשלכותיה, המלחמה המכוערת נגד 'בנות ירושלים' בית שמש, המלחמה של רבנים והורים פגועים מפעילות 'כת השאלים' ההווה והמסוכנת, המאבקים ההוויים בעיתונות החרדית השונות. בכל הפרשיות הללו, אנשים יחידים, גופים כאלו ואחרים, אינם מוכנים לקבל דעת־תורה של מנהיגי הציבור גדולי הדור, את דעת הביד"צ בירושלים – הם רוצים להחליט בעצמם, ובכל מערכה הם מצליחים לתפוס במצודתם יקרים ונכבדים כאלו ואחרים, ההולכים שולל אחרי משוגותיהם.

נגד פראי האדם, הסיקריקים, אנחנו אלו שמשלמים את המחיר של הקנאות במלוא מובן המילה, ובשמחה, ותוך מוכנות של להט קדושה. מי הם אלו מנהלי המוסדות העומדים על עקרונות הקודש ולא לוקחים פרוטה ממקורות השלטון, וכל השנה נודרים בעולם הגדול, מתוך כושות וחרפות ובבזיונות, ומפקינים את הבית ואת הילדים בכרי לכלכל את המוסדות על טהרת הקודש! מי הם אלה המקיימים קהילות סגורות ופנימיות וכל שיחם ושיגם עבודת ה' ויראת ה' צרופה וטהורה ושמירה על הליכות החיים הפרטיים והכלליים לאור התורה וההלכה הצרופה? מי הם אלו אשר מוסרים את נפשם לספק לכל הקהילות החרדיות בארץ רבני שכונות ומורי הוראה לענות לעם ה' זו הלכה: אלו שבונים מערכות עירוניות במימון עצמאי ופרטי בערי הארץ למען לא נודק היתירים ולהפקרות שקורה במערכות עירוניות עירוניים שונים של הרבנות הממלכתית־ציונית? מי הם אלו שמוסרים את נפשם כדי לספק לשולחן היהודי מאכלים כשרים עם מלוא הדקדוק והכשרות למהדרין, מבלי להיות תלויים בצווי בג"צים, רשויות שלטון ואינטרסים ממלכתיים הגוברים לפעמים מעל לשיקולים התורתיים ברבנות הראשית הממלכתית?!

הקנאות שלנו מגיעה מתוך השקפה טהורה צרופה ונקיה, קנאות מתוך אחריות, קנאות מתוך המטרה הנשגבה לעשות את רצון ה' ולהאזיב שם שמים על בריותיו ולקרב את עם ה' ליראתו ואמונתו, זוהי תורת אמת אשר קיבלנו מרבתינו מדור דור. מעולם לא שמענו מרבתינו דרך של אלימות ובכריות, דרך של שקר וסילופי דברים, מעולם לא שמענו שיש אידישקייט בסיסמאות של "המטרה מקדשת את האמצעים", לא

חיפוש ודקדוק אם אנו לא פגמנו בארץ הקדושה, ואם כן זה הזמן לחרטה ולשברון מתנניים, ומכאן לקבלה על העתיד. במשמעות הכתוב אשר הוכפל כמה פעמים בתורתנו הקדושה 'ולא תחניפו את הארץ' הפירוש הוא, שלא להחניף ולכסות על פשעים הנעשים בארצנו הקדושה, וחייבים להוקיע את הבוגרים והפושעים, עוזבי התורה ומהרסי הדת, ואלו שמוציאים דיבתן רעה על כשרי ישראל.

אין הימים כשרים לקטרוג, בוודאי כי כל זה הוא פרי הטמטום הנורא השורר כהיום בכל תחום ממהלכי החיים, ורק בתשועה הכללית לעתיד לבוא יתאנו פורקן מאלו. אך בכל זאת היכן אנו נמצאים, חייבים הננו לזעוק ולהריע ככל פה, ובכך נכרית כל מרע ומקטרג, ונרבה מליצים טובים וישרים לימי הדין הבעל"ט.

במחננו פנימה סבלנו השנה מדומיננטיות יתר של קבוצת פורעים מושחתים, אשר גרבו להם השם המפואר 'סיקריקים'. פעילים מושחתים הללו צברו השנה כוח רב בפעילות עוינת מסכסכת ופוגעת בירושלים ובית שמש, ולא רק, כי כן פגיעתן הרעה מורגשת גם בפעילות ציבורית כללית בארץ־ישראל ובחוף־לארץ, כאשר מטבע הרבנים שבציבור ענק של כמיליון חרדים בארץ־ישראל, גם קבוצה חשוכה ואפילה זו הולכת ומתעצמת, ואם לא ישתמשו בכלים הנכונים לרסן אותם, להעמיד אותם על מקומם, לברל אותם ולטפל בהם כמו שצריך, הם יהרסו כל חלקה טובה ביהדות החרדית, כמו שכבר התחילו לעשות.

איננו נגד קנאים, ולא נגד עמידה על משמר החומות והרת. מי שרוצה לבדוק יראה שדווקא אנו, אלו שלוחמים בחירוף נפש נגד קבוצות המיאוס האלה,

במוצאי מנוחה רפקו המוני בני ישראל על שער הרחמים, בועקם בעור ליל. לשמוע אל הרינה ואל התפילה. יתן ה' וישעה ברצון אל ניב שפתם והגיונם ויזכו למחילה שלימה מאת ארון כל, וישראל נושע בה' תשועת עולמים בב"א. שנה מאתגרת מאוד עברנו בשנת תשע"א – שנה סוערת של הרבה חילוקי דעות, הרבה אירועים גדולים ומהפכניים. דומה, ששנה זו, תשע"א החולפת, רק מסתיימת בלוח השנתי, אבל הדיה ואת מה שזרעה ונבטה עוד יהדהרו למשך שנים רבות בעולמנו.

האירוע הגדול והמרכזי בחיים הציבוריים בארץ־ישראל היה מחאת ה"צדק חברתי" של הקיץ. ישפשופו אנשים עיניים ויאמרו, מה זה שייד אלינו? כלל לא התחברנו אליה וכלל לא מזיו לנו, הנה בקול רעש זה התחיל וברממה דקה נתקפלה. אבל לא, זה עדיין לא סוף־דבר, אני מכיר את פרופ' טרכטנברג וכןמו שקרא לו שארו ב'כנס שמואל נאמן' בתחילת הקיץ: הרי־חשיבה!... והוא לא יתן למרוח את חוועדה שניחל ואת מסקנותיה, ואם נרצה ואם לא, יהיו לכך תוצאות לכל אחד מאיתנו. אבל לא רק לתוצאות הללו אנו מתכוונים. עם המחאה הציבורית של "צדק חברתי" קרו עוד הרבה דברים, היה כאן שינוי של כוחות הלחימה, האווירה הציבורית, אחרות לוחמים וסוג אחר של שיח ציבורי, שיתן אותותיו בהמשך.

מבחינת הציבור החרדי בכללותו, השנה היתה עוד שחיקה ממשית ועמוקה בכוח ובהשפעה הציבורית של המפלגות החרדיות, שאינם נתפסים עוד כגוף אשר הציבור החרדי יכול לסמוך ולתלות עליו את תקותיו וענייניו, יותר ויותר רואים אנשים עד כמה השיטה הזאת של הפעילות הציבורית הפוליטית של המפלגות החרדיות, כחם הולך ודועך, ואין להם כמעט כל השפעה על סדר היום הציבורי, ועד כרי כך שבועודות משמעותיות כמו ועדת טרכטנברג הם כלל לא היו שותפים, כלומר מי בכלל מתחל עליהם? או אחרת, הם אינם מבינים את עומק ומשמעות האירועים הציבוריים הרחשות בעולמנו.

עוזת פנים יתא זה מצדי אם אמצא את עצמי כשר וראוי לעמוד בשער ולהוכיח, אך לא זו מגמת פניי לעת הזאת. הרבנים דלהלן אמורים אצל הפרט והיחיד אשר שמענו ונדעם מפי רבותינו הקדושים ומבאר מעיינות תורתם. הם מחייבים את הרבנים כיחיד ואת היחיד כרבנים, להתבונן במצב הכללי השורר בארצנו הקדושה, ארץ אשר עיני ה' אלוך בה מראשית השנה. הכתוב מפרש ואומר, כי דרישה מיוחדת דורש הקב"ה את ארץ־ישראל ביום ראש השנה, והרבנים מחייבים